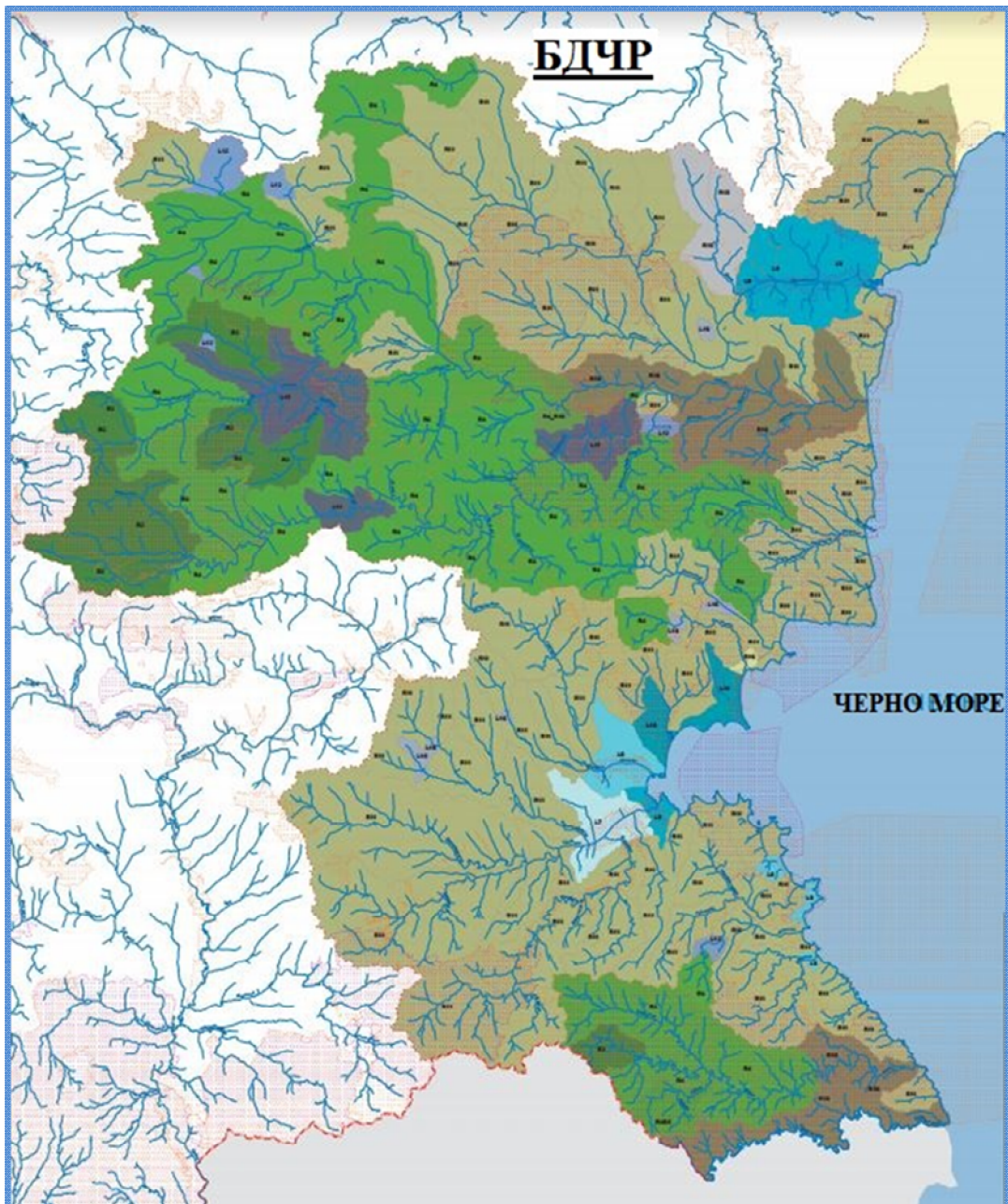

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

на

Доклад за екологична оценка на проект на

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ НА ЧЕРНОМОРСКИ
РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ 2016-2021г

Настоящият документ е „Нетехническо резюме на Доклада за Екологична оценка на проект на План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление“ и е разработен във връзка с Договор Д – 33/7 от 04.02.2016г. с Министерство на околната среда и водите и „Еко Логистик А“ ЕООД.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. СЪДЪРЖАНИЕ, ОСНОВНИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И ВРЪЗКА НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	6
1.2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН.....	9
1.3. ВРЪЗКА НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	10
2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН	10
2.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА	10
2.1.2. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ	11
2.2. ВОДИ.....	12
2.2.2. ПОДЗЕМНИ ВОДИ	14
2.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ.....	16
Характеристика на почвите на територията на БДЧР	16
2.4. ЛАНДШАФТ	18
2.5. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА.....	18
2.5.1. ФЛОРА - АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФЛОРАТА И РАСТИТЕЛНОСТТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ	18
2.5.2. ФАУНА - АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФАУНАТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	21
2.5.3. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ.....	22
2.5.4. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ	22
2.5.5. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ	23
2.6. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	23
2.7. ОТПАДЪЦИ	23
2.8. ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ	24
2.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ: ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ.....	24
2.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ	24

2.11. РАЗВИТИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН	25
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОЙТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ.....	28
3.1. ТЕРИТОРИИТЕ, ОПРЕДЕЛЕНИ ЗА ВОДОЧЕРПЕНЕ ЗА ЧОВЕШКА КОНСУМАЦИЯ	28
4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИЯ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ.....	30
5. ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021	38
6. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ, МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ	40
7. МЕРКИТЕ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ.....	41
8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ, КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ	49
9. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БДЧР	49
10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	58

Въведение

Докладът за ЕО е оформен като единен документ със съдържание, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС и в съответствие със степента на детайлност на плана, като е съобразен със заключенията и предложенията от доклада за ОС. В доклада за ЕО подробно са анализирани значимите видове натиск върху състоянието на повърхностните и подземните води в ЧРБУ; резултатите от провеждания мониторинг и оценка на състоянието на повърхностните води, подземните води и зоните за защита на водите; програмата от мерки към ПУРБ за постигане на целите за опазване на околната среда и оценени предвидените мерки за опазване и подобряване на водните ресурси и въздействието върху околната среда и човешкото здраве, както и вероятността за значително въздействие върху околната среда на територията на други държави.

Обхватът и съдържанието на Доклада по екологична оценка на ПУРБ на ЧРБУ са съобразени със Заданието за обхват и съдържание на ДЕО на ПУРБ, становищ № 05-08-5157/22.07.2016 е на Министъра на околната среда и водите и резултатите от проведените консултации по реда на чл.19 от Наредбата за ЕО

За изготвяне на ЕО е ползван опита на независимите експерти, на които е възложено извършването на екологичната оценка на проекта на ПУРБ, както и нормативните изисквания за извършване на екологична оценка в Закона за опазване на околната среда и Наредбата за ЕО. Съгласно тези изисквания:

- Докладът за екологична оценка е оформен като единен документ, който включва съдържателна част по чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда; списък на експертите и ръководителя на екипа, изготвили доклада за екологична оценка; декларации на всеки от експертите (по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за ЕО);
- Справка за проведени консултации и изразените при консултациите мнения, предложения, както и за начина на отразяването им; приложения;

Консултации по доклада за ЕО по реда и сроковете на чл. 19а и 20 от Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми, в това число:

- задължителни консултации в процеса на изготвяне на доклада за ЕО, в т.ч. по заданието за определяне на обхвата на оценката с МОСВ (на основание чл. 19а, т. 1 от Наредбата за ЕО), Министерство на здравеопазването (относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда, на основание чл. 19а, т. 2 от Наредбата за ЕО) и други специализирани ведомства – например Регионалните инспекции по околна среда и води (РИОСВ), попадащи в териториалния обхват на ПУРБ, и др. (на основание чл. 19а, т. 3 от Наредбата за ЕО);
- консултации по доклада за ЕО и проекта на плана по реда, определен с чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за ЕО;

- отразяване на резултатите от обществените консултации в ЕО и изготвяне на документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересованите и засегнати органи или лица.

1. СЪДЪРЖАНИЕ, ОСНОВНИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И ВРЪЗКА НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Информацията в Проекта на ПУРБ Черноморски район за периода 2016-2021 г. е представена в 12 раздела и приложения към тях. Представен е /по-долу/ кратък обзор на самия ПУРБ, а именно:

Раздел 1 Описание на характеристиките на Черноморски район за басейново управление

За целите на анализа в ПУРБ за новия планов период са разглеждани водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница, в това число и прилежащите езера, групирани в 9 основни басейна:

- Речен басейн Черноморски Добруджански реки;
- Речен басейн река Провадийска;
- Речен басейн река Камчия;
- Дерета Приселци-Черноморец;
- Речен басейн- Севернобургаски реки;
- Речен басейн Мандренски реки;
- Речен басейн Южнобургаски реки;
- Речен басейн река Велека;
- Речен басейн река Резовска;

Направено е общо описание на характеристиките на Черноморски район за басейново управление на водите, което включва: демографска характеристика, икономическа характеристика, физико-географска характеристика, като е отчетено и изменението на климата.

Раздел 2 Кратък преглед на значимите видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води

Извършен е преглед и актуализация на натиска върху повърхностните и подземните води, в т.ч. оценка на натиска от точкови източници; дифузни източници (вкл. преглед на ползването на земите); физични изменения / хидроморфологични изменения при повърхностните води; водовземане от подземни води ; инвазивни видове и климатични изменения.

Раздел 3 Актуализация на регистъра на зоните за защита на водите

Анализирани са териториите за извличане на вода, предназначена за човешка консумация; на водни обекти, обявени за отдых, включително териториите, обозначени като води за къпане съгласно Директива 76/160/ЕЕС; на територии, обявени за уязвими зони съгласно Директива 91/676/ЕЕС и за чувствителни зони съгласно Директива 91/271/ЕЕС; на територии, обявени за опазване на местообитания или биологични видове.

Раздел 4 Мониторинг и оценка на състоянието на повърхностните води, подземните води и зоните за защита на водите включващ:

В този раздел е направена оценка на екологичното състояние за всеки отделен участък на повърхностните води по резултатите на показателите – биологини елементи за качество и физикохимини елементи за качество. Извършена е класификация на състоянията съгласно Наредба Н- 4 от 2012 г. за характеризиране на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Раздел 5 Списък на целите за опазване на околната среда

След анализ на изпълнението на целите от първия ПУРБ и изключенията от постигането им, както и след отчитане на промените от актуализацията на границите на повърхностните водни тела за втория планов период са актуализирани целите за опазване на околната среда на повърхностните води на базата на оценките на екологичното и химичното им състояние съгласно Наредба Н- 4 от 2012 г. за характеризиране на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Раздел 6 Кратък преглед на икономическия анализ на водовземането

В този раздел е извършената актуализация на икономическият анализ на водоползването, която включва:

1. идентифицирани са значимите водоползватели по икономически сектори, подсектори и отрасли;
2. определени са количествата и дяловете на използваната вода по сектори и отрасли, и по основни речни басейни;
3. определена е иззетата вода по видове доставчици;
4. извършена е оценка на основните показатели за водоснабдяване, канализация и пречистване на питейни и отпадъчни води, загуби по водопреносните мрежи, режим на водоснабдяване и причините за това;
5. определени са заустените отпадъчни води по сектори и степента на пречистване;
6. определено е социалното и икономическо значение на водоползването (в т.ч. водовземане, заустване на отпадъчни води и други видове ползване на воден обект);
7. извършена е оценка на развитието спрямо ситуацията в първия ПУРБ.

Раздел 7 Кратък преглед на програми от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда

Програмата от мерки е основният инструмент за постигане целите на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ). Въз основа на анализа на състоянието на всяко водно тяло и причините довели до това състояние, съобразявайки се с поставените цели, са планирани мерки за редуциране или отстраняване на негативния ефект.

Раздел 8 Актуализация на регистър на всички подробни програми и планове в обхвата на Черноморски басейнов район, отнасящи се за отделни басейни, подбасейни, сектори, проблеми или типове води

В раздел 8 на проекта на ПУРБ за втория планов период са представени стратегии, планове и програми на национално, регионално и местно ниво, имащи отношение с разработения проект на ПУРБ – Черноморски район на управление на водите за периода 2016-2021 г.

Актуализираният регистър включва:

- Оперативни програми, национални планове, програми, стратегии
- Регионални стратегически документи
- Областни стратегии, планове и програми
- Общински стратегии, планове и програми
- Планове за управление на защитени територии и защитените зони

Раздел 9 Информирание на обществеността и консултации

Съгласно изискванията на чл.168а от Закона за водите (ЗВ), при разработването, извършването на прегледа и актуализирането на плановете за управление на речните басейни се осигурява информация на обществеността за планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане.

За всеки район на басейново управление се публикуват и обявяват на обществеността за консултации и писмени становища.

Раздел 10 Трансгранична координация при актуализация на План за управление на речните басейни 2016-2021 г. в Черноморски район за басейново управление

Трансграничната координация при актуализацията на ПУРБ е разгледана в следните два аспекта:

- Координация в рамките на Черноморския басейн:
- Двустранна координация със съседни страни (Румъния и Р Турция).

Раздел 11 Компетентен орган за управление на водите

Управлението на водите в Република България се осъществява на национално и басейново ниво, съгласно разписаните компетентни органи и правомощия на ведомствата в Глава първа „Общи положения“ и Глава десета „Управление на водите от ЗВ.

- Управлението на водите на национално ниво се осъществява от министъра на околната среда и водите, а в случаите, касаещи международни речни басейни - съвместно с министъра на външните работи.

- Управление на водите на басейново ниво се осъществява от: Басейнови дирекции (БД) към Министерство на околната среда и водите и Басейнов съвет, който е държавно-обществена консултативна комисия за подпомагане дейността на БД.

Раздел 12 Лица за връзки и процедурите за получаване на документация и информация за програми от мерки и данните от мониторинга.

Определени са лицата за връзки за получаване на документация и информация за програмите от мерки и данните от мониторинга:

- по отношение на мерките, свързани със законодателството и международни ангажименти в областта на водите;

- по отношение прилагането на ПУРБ и управлението на водите в Черноморски район.

1.2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН

Повърхностни водни тела

Планираните цели за опазване на околната среда за повърхностните водни тела са определени внимателно по отделно за водните тела в добро екологично състояние/добър екологичен потенциал и добро химично състояние и тези в по-ниско от добро екологично състояние/по-нисък от добър екологичен потенциал и по-ниско от добро химично състояние.

Подземни водни тела

По отношение на количественото състояние на подземни водни тела (ПВТ) целите са следните:

- Нивото на подземните води в ПВТ да бъде такова, че разполагаемите ресурси няма да бъдат превишени от общото средно многогодишно черпене, включващо черпенето на базата на издадени разрешителни за водовземане и черпенето от кладенците за задоволяване на собствените потребности на гражданите;
- Промените в нивото на подземните води, в резултат от черпенето, няма да предизвикват временна или постоянна промяна в посоката на потока, включително на ограничени територии.

По отношение на химичното състояние на ПВТ целта е ненадвишаване на:

- Стандартите за качество на подземните води определени в Приложение 1 към Наредба №1/10.10.2007 г. и Наредба № 9/16.03.2001 г. и стандартите за качество на замърсителите, установени в Приложение I на Директивата за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване;

- Праговите стойности (ПС) определени за всички замърсители и показатели на замърсяване, които характеризират ПВТ определени в риск да не постигнат добро химично състояние.

Цели за опазване на околната среда на зоните за защита на водите

Определени са следните цели за опазване на водите в зоните за защита:

- За уязвими зони - намаляване и/или предотвратяване замърсяването с нитрати;
- Зони за извличане на вода за човешка консумация - недопускане постъпването на замърсители във водоизточниците.

1.3. ВРЪЗКА НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН С ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

В раздел 8 на проекта на ПУРБ за втория планов период са представени стратегии, планове и програми на национално, регионално и местно ниво, имащи отношение с разработения проект на ПУРБ – Черноморски район на управление на водите за периода 2016-2021 г.

В проекта на втория план за управление на речните басейни на Черноморския район за управление на водите е потърсена връзка на мерките, предвидени в него, с целите на други релевантни стратегии, планове и програми на територията на Република България, с действащите стратегически документи на областно, регионално и местно ниво, които имат пряко отношение към управление на околната среда и водите, както и с плановете за управление на защитените зони (ЗЗ) и защитените територии (ЗТ) в района и чийто срокове на действие съвпадат частично или изцяло със сроковете на разработения проект.

2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН

2.1. КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

Територията на Черноморския (ЧР) район за басейново управление попада основно в две от трите климатични области на страната - преходно-континенталната (около 47%) и континентално-средиземноморската (около 39%). Малка част от територията на района (около 14%) влиза в границите и на третата климатична област на страната - умерено-континенталната.

Температурата на въздуха в извънпланинските места на района през зимата е в диапазона около -1.5 - +1.5 °С (ср.мес. за януари) През лятото преобладават тропични въздушни маси, поради което температурите на въздуха са високи – около 20-23 °С (ср.мес. за юли в извънпланинските места). Средните максимални температури надхвърлят 30 °С, а абсолютните максимуми достигат и над 40 °С.

Валежните количества в извънпланинските места имат годишна сума около 500-650 мм, нараствайки във височина. Валежите от сняг са около 8-10% в по-ниските места, а с нарастване на височината този процент се увеличава.

В България по отношение на промените на климата се наблюдава следното:

- налице е тенденция към затопляне – последното десетилетие е по-топло от предходното;
- увеличава се честотата на екстремните метеорологични явления;
- увеличават се случаите с проливни валежи;
- увеличава се броят на дни с гръмотевични бури и градушки в по-хладни десетдневия през април и септември ;
- намалява годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха, като минималната температура се повишава по-бързо от максималната;
- намалява дебелината на снежната покривка.

На базата на проведените дългогодишни инструментални наблюдения в страната върху средната годишна температура на въздуха и върху валежите, може да се направи изводът, че в България през следващите десетилетия се очаква затопляне, както и редуциране на валежите, особено през топлото полугодие. Намаляването на валежните количества ще доведе до промяна на водните ресурси. При най-песимистичните сценарий се очаква понижаване на речния отток в страната до 40-50%.

2.1.2. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

- Качество на атмосферния въздух

Замърсителите във водите, които могат да произхождат от атмосферни отлагания, най-често са: азот, сяра, живак, олово, кадмий, мед, цинк, техните съединения, пестициди, хербициди и други токсини. Достигането им до водните обекти може да бъде чрез директно отлагане върху водната повърхност, или индиректно - от земната повърхност, чрез отток или филтрация към водните обекти.

Съдържанието на тези замърсители във въздушната среда се проследява от пунктовете на Националната Автоматизирана Система за Контрол на Качеството на Атмосферния Въздух (НАСККАВ) към ИАОС при МОСВ. НАСККАВ следи качеството на атмосферния въздух (КАВ) за цялата страна, разделена на 6 района. Територията на ЧР попада в 3 от 6-те района на НАСККАВ – Североизточен, Варна и Югоизточен.

Настоящата оценка на Качеството на атмосферния въздух (КАВ) се основава на най-новия Национален Доклад за Състоянието и Опазването на Околната Среда на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), приет на заседание на Министерския

съвет на 25.05.2016 г. Анализите на доклада са базирани на данни за 2014 г и са както следва:

- За ФПЧ₁₀ през 2014 г. се отбелязва нарушение на средноденонощната им норма (СДН) във всички Райони за Оценка и Управление на Качеството на Атмосферния Въздух (РОУКАВ) в страната. За територията на ЧР броят на превишенията на средно денонощната норма на ФПЧ₁₀ е най-голяма във Варна (АИС „Батак“) и Бургас (Д.Езерово), където превишенията са съответно около 3 пъти и около 2 пъти над нормата.
- ФПЧ_{2,5} през 2014 г. са контролирани в 1 пункт от територията на ЧР – Варна (СОУ „А.Кънчев“), където са отбелязани стойности значително под нормата.
- *Серен диоксид*. През 2014 г. не се наблюдава превишение на пределно допустимата концентрация (ПДК) за серен диоксид в пунктовете от територията на ЧР.
- *Азотен диоксид*. През 2014 година в нито един от наблюдателните пунктове няма превишения на средно часовата норма (СЧН) над допустимия брой, както и на нормата за средногодишна концентрация.
- *Полициклични ароматни въглеводороди*. През 2014 г. в 7 от 15 пункта, измерващи ПАВ в страната е регистрирано превишение на целевата средногодишна норма (СГН). На територията на ЧР пунктът във Варна (АИС „Батак“) е точно на нормата, а Бургас (ДОАС-РИОСВ) е много под нормата.
- *Тежки метали и арсен, Олово* - В ЧР през 2014 г. няма данни за превишение на нормата.
- *Кадмий*. В ЧР през 2014 г. няма данни за превишение на нормата.
- *Арсен*. Средногодишните концентрации на арсен през 2014 г. са под ПДК.
- *Въглероден оксид*. Стойностите на СО₂ в ЧР през 2014 са под ПДК.
- *Бензен*. Стойностите на бензен в ЧР през 2014 са под ПДК.

2.2. ВОДИ

2.2.1. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Повърхностните води в ЧР включват оттока, формиран в 9 речни басейна. Основните течения в тях са реките Шабленска, Батова, Провадийска, Камчия, Фандъклийска, Панаир дере, Двойница, Вая, Дращела, Хаджийска, Ахелой, Курбандере, Айтоска, Чукарска, Русокастренска, Средецка, Факийска, Изворска, Маринка, Ропотамо, Дяволска, Караагач, Велека, Силистар, Резовска и други по-малки реки.

Черноморски район включва и следните водосборни басейни до държавната граница с Турция и Румъния:

- Два от речните басейни - р. Велека и р. Резовска са трансгранични с Р. Турция;
- Трансгранични са и морските води с Р. Румъния и Р. Турция.

В Проекта на ПУРБ са отразени девет значими езера, разположени по Черноморското крайбрежие. Те са класифицирани в два типа – лиманни и лагунни. Към групата на лиманните езера спадат Дуранкулашкото, Езерецкото, Шабленско, Варненско, Белославско, Бургаско и Мандренско езеро (Узунгерен). Лагунните езера включват Атанасовското и Поморийското езеро, езерата-блата Алепу, Аркутино, Стомоплу, Шабленска тузла, Наневска и Балчишка тузла.

Големите язовири, включени в приложението на Закона за водите са осем - “Тича”, “Камчия”, “Съединение”, “Георги Трайков” („Цонево”), “Порой”, “Ахелой”, Мандра и “Ясна Поляна”.

В Черноморски район са идентифицирани 4 категории повърхностни води – “реки”, “езера”, “преходни води” и “крайбрежни води”.

Броят на определените водни тела в ЧРУВ в представения проект на ПУРБ значително е нараснал в сравнение с ПУРБ 2010-2015. Общо за двете категории ВТ са увеличени от 153 на 178 в ПУРБ 2016-2021.

В предоставеният проект за ПУРБ е направен задълбочен анализ на антропогенното въздействие от точкови източници. Описани са 26 броя ПСОВ, заустващи по басейни в повърхностни води, както и 16 селища, които заустват без пречистване. Специално внимание е обърнато на оценка на замърсяването от дифузни източници, включително преглед на ползването на земите.

Анализ на антропогенния натиск и въздействие

Предложеният проект на ПУРБ съдържа изчерпателен анализ на антропогенния натиск и въздействие върху повърхностните води, поместен в Раздел 2. От междинните доклади по изпълнението на ПУРБ става ясно, че този анализ е актуализиран периодично, набира се текуща информация за състоянието на водите и за източниците на въздействие. Внимателната оценка на риска сочи посоките, в които трябва да бъдат насочени усилия за постигане на зададените цели.

Определени са фактори на натиск, за които на този етап са налични данни и е уточнен механизъм за анализ. Упоменати като такива фактори на натиск в проекта на ПУРБ са: значителни точкови източници на замърсяване; значителни дифузни източници на замърсяване; значителни места на водоползване; значителни морфологични изменения; регулация на оттока; други фактори на натиск (сред които климатични изменения).

В Раздел 4 обстойно са отразени настоящите програми за мониторинг на повърхностните води, планирани въз основа на актуализацията на характеристиките на басейновия район, на антропогенния натиск и въздействие върху водните тела (в това число оценката на ефекта от изпълнението на мерките в периода на първия ПУРБ), и оценката на риска, и в съответствие с актуализираните граници на водните тела.

По отношение на климатичните изменения ПУРБ разглежда управлението на количеството на водните ресурси като предпоставка за справяне със засушаването с постигането на целите на РДВ. Понастоящем в предложения проект на ПУРБ са определени на колко потенциални въздействия от климатичните промени върху

състоянието на повърхностните водни ресурси, свързани с промени в наличието на водни ресурси и потребност от вода, промени в честотата и интензивността на наводненията и засушаването и промени в качеството на подземните води.

Предвижда се мониторингът на новоидентифицираните приоритетни вещества да започне от 22.12.2018 г. с допълнителна програма за мониторинг, която ще бъде представена на ЕК, заедно с предварителна програма от мерки. Планирано е през втория планов период (2016-2021 г.) да бъдат мониторираны приоритетни вещества в седименти и биота, освен във водна среда с цел оценка на тенденциите на концентрациите на вещества склонни към натрупване в седименти и / или във водните организми, съгласно чл. 3, ал. 1 на Наредбата за СКОС.

Във вътрешните повърхностни води – реки и езера, и преходни води са определени съответните пунктове за контролен мониторинг: 286 пункта за хидробиологичен мониторинг, от които в 100 се извършва и оперативен мониторинг и 182 пункта за физико-химичен мониторинг, от които в 104 се извършва и оперативен мониторинг. Работят и 4 автоматични станции за измерване на основни физикохимични и хидрометеорологични показатели. Оперативният мониторинг обхваща 188 пункта за хидробиологичен мониторинг, от които в 100 се извършва и контролен мониторинг и 108 пункта за физико-химичен мониторинг, от които в 104 се извършва и контролен мониторинг.

Програмите за контролен мониторинг покриват всички приложими елементи за качество – биологични и физико-химични.

2.2.2. ПОДЗЕМНИ ВОДИ

В обхвата на района на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район са формирани подземни води от трите основни генетични типа - порови, пукнатинни и карстови с преходи между тях.

На територията на Черноморски район за басейново управление са идентифицирани 40 подземни водни тела в 7 водоносни хоризонта, както следва:

- Кватернерен водоносен хоризонт – 13 водни тела;
- Неогенски водоносен хоризонт – 9 водни тела;
- Палеогенски водоносен хоризонт – 4 водни тела;
- Горнокреден водоносен хоризонт – 6 водни тела;
- Долнокреден водоносен хоризонт – 4 водни тела;
- Малм – валанжински водоносен хоризонт – 2 водни тела;
- Юрскотриаски и палеозой – протерозой водоносни хоризонти - 2 водни тела.

Трансгранични подземни водни тела

В ПУРБ до 2021 са определени 4 ПВТ, които граничат с Р. Турция и това са:

- Порови води в кватернера на р. Резовска с код BG2G000000Q013;

- Карстови води и BK2t cn-st-Бургаска вулканична южно от Бургас с код BG2G00000K2035;
- Карстови води в юра-триас карстово-пукнатинна зона с код BG2G00000JT042;
- Пукнатинни води в палеозой-протерозой пукнатинна зона с код BG2G000PtPz043.

Количествено състояние на подземните води

Оценката на количественото състояние на ПВТ в ПУРБ 2016-2021 е извършена по данни за периода 2006 - 2014 г. За оценка на количественото състояние е използван одобрения подход от МОСВ. Определянето на количественото състояние се извършва въз основа на следните тестове: воден баланс, поток на повърхностните води, сухоземни екосистеми, зависими от подземни води и интрузия на солени или замърсени води (някой от тестовете са неприложими).

Резултатите показват, че от 40 ПВТ с експлоатационен индекс >40% са 6 бр. ПВТ.

Химично състояние на подземните води

Оценката на химичното състояние на подземните води е извършена, чрез прилагане на утвърден национален подход от МОСВ. За оценката на химичното състояние на подземните водни тела се използват резултати от мониторинг за периода 2010-2014 г.

Определени са 17 подземни водни тела в риск, като е извършена оценка на химичното състояние по пунктове и по ПВТ с определени участъци със замърсявания.

Мониторинг и оценка на състоянието на зоните за защита на водите

Състоянието на водите, попадащи в обхвата на уязвимите зони, както и на замърсените и застрашените от замърсяване с нитрати подземни води, се определя във връзка с прилагането на изискванията на Директива 91/676 ЕИО и на основание чл. 23 на Наредба № 2/13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

Значими видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност върху състоянието на подземните води

При актуализацията на ПУРБ е идентифициран значимият натиск в резултат от човешка дейност, който може да причини влошаване на доброто състояние на подземните води. Идентифицираният натиск от точкови източници на замърсяване е оценен по отношение на неговата значимост, като в резултат на това е определено 1 бр. ПВТ с код BG2G000000Q008 - Порови води в кватернера на р. Айтоска (локални ПСОВ – 2бр.; канализации- 2бр.,складове за пестициди-1бр, дренажи от градове).

2.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Територията на Басейнова Дирекция „Черноморски район” включва източната част от Севернобългарския свод с Варненската падина в Мизийската платформа, Долнокамчийското понижение, Източнобалканската тектонска зона и Източносредногорската структурна зона с Бургаската депресия в нейните предели и Странджанската зона. Скалните комплекси с най-стара възраст от докамбрий до долна юра се разкриват в Странджанската зона. Представени са от магматити и гнайси и заедно с палеозойските гранити, изграждат ядрата на Странджанската антиклинална структура. На сравнително по-малка площ се разкриват долноюрски седименти - кварцити, кварцитизувани пясъчници, алевролити, глинест шисти и др. Материалите на кредата, на север от билото на Стара планина са представени в седиментен фациес, докато на юг преобладават вулканогенните и вулканогенно- седиментните формации. В северните части на района кредата участва в геоложкия строеж основно със своите долни стратиграфски нива, изградени от мергели, пясъчници пачки. и органогенни варовици.

Характеристика на почвите на територията на БДЧР

За БДУВ Черноморски район с най-висок % са почвите от типа **Лесивирани почви- 28.40%** и тип **Черноземи - 27.76%**. Анализът на данните от Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда 2014г, докладите за състоянието на околната среда за 2014 и 2015 г. на РИОСВ Варна, Шумен и Бургас и от проведения мониторинг на почвите по НАСЕМ на териториите, включени в Черноморски район за управление на водите показва:

- **Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди**

За Черноморския район на басейново управление на водите пунктовете, в които има отчетени по-високи стойности на тежки метали и металоиди в почвите от максимално допустимите концентрации по Наредба № №3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите, в сила от 12.08.2008 г.са в област Бургас. Тенденцията за района е към задържане и намаляване на концентрациите им спрямо базовото състояние.

- **Натиск по отношение запасеност на почвите с биогенни елементи**

Запасеността на почвите с биогенни елементи се определя чрез концентрациите на общ азот, органичен въглерод и общ фосфор, както и съотношението между органичен въглерод и общ азот. Съдържанието и съотношението на биогенните елементи в почвата имат пряка връзка с почвеното плодородие и с храненето на растенията. Стойностите на наблюдаваните показатели в изследваните почвите от района са в рамките на средните за страната стойности. Резултатите от изследването на почвите от района показват сравнително добри възможности за възпрепятстване на мобилността на замърсителите, попаднали в почвите.

- **Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди)**

През последните години са установени трайни положителни тенденции по отношение на цялостния процес на управление на складовете за излезли от употреба продукти за растителна защита /забранени, с изтекъл срок на годност и др. пестициди/.

Общата констатация за състоянието на съоръженията за съхраняване на негодни и излезли от употреба пестициди и ПРЗ, разположени на контролираната от РИОСВ Варна, Шумен и Бургас територия е, че няма замърсяване на почвите.

- **Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, включително с нефтопродукти**

Резултатите от изследванията на почвените проби от пунктовете за мониторинг от териториите на РИОСВ Варна и Шумен по НАСЕМ за съдържание на устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти не показват превишения спрямо допустимите норми. През 2015 година е констатирано замърсяване с нефтопродукти вследствие на разлив на бензин от продуктопровода на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД. Замърсяванията касаят земната повърхност встрани от пътя на местата, където става източването на замърсената с бензин вода в каналите, пресичащи пътя.

- **Засоляване, вкисляване, уплътняване и запечатване на почвите**

През 2014 и 2015 години продължава провеждането на почвен мониторинг –II ниво „Контрол и опазване на почвите от засоляване и вкисляване” в пунктовете на територията на РИОСВ Варна, Шумен и Бургас. В повечето от пунктовете се наблюдават сезонни изменения в съдържанието на водоразтворимите соли – измиване на солите по дълбочина – през пролетния период и леко увеличаване – през есенния сезон. Данните от проведените почвени изпитания в пунктовете за наблюдение и контрол на засоляването на почвите в района на БД Черноморски район потвърждават, че в два пункта от територията, контролирана от РИОСВ Бургас почвите са засолени.

- **Ерозия на почвите**

По статистически данни на водна ерозия са подложени 43% от общата площ на област Бургас, а на ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони, което е около 12% от обработваемите площи. Загубите на почва са най-големи в областите: Бургас и Варна и Добрич. През 2014 г. само две области имат много висок ерозионен риск (над 50 t/ha/y) – Бургас (6 728 ha) и Добрич (766 ha). Наблюдението на интензитета и размера на площите, подложени на ерозия се извършва от ИАОС към МОСВ.

- **Свлачища**

Тенденцията и през 2014 г. е за увеличаване броя на свлачищата и засегнатите територии. За периода 2005 – 2014 г. се наблюдава тенденция за увеличаване броя на

свладищата и засегнатата територия като проявата на свладищна активност е основно през пролетния сезон след снеготопене и след интензивни валежи. От регистрираните 1 865 бр. свладища, 1 168 свладища са в урбанизирани територии. Останалите 697 свладища са разпространени по републикански и общински пътища, и частично в земеделски и горски територии. 335 бр. от регистрираните свладища за периода са в областите Добрич, Шумен, Варна и Бургас. Нововъзникналите /активизирани свладища в страната през 2014 г. са 79 бр. с обща площ около 36 ха. През 2014 г. най-много новопоявили се свладища има в област Варна – 17 бр.

- **Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост**

Общо нарушените площи от извършваните добивни дейности към 01.01.16 г. от териториите, контролирани от РИОСВ Бургас са 463,87ха; на територията на области Варна и Добрич към 01.01.15 г. са 768,89ха и за РИОСВ Шумен са 267ха.

Тенденцията е към намаляване на замърсяването от такива нарушени терени поради факта, че се осъществява поетапно закриване и рекултивация на нерагламентираните сметища в района.

- **Промяна предназначението на земята от земеделска за неземеделски цели**

През 2015 г. земеделската земя с променено предназначение е с 35,67% по-малко от тази през 2014 г. на територията, контролирана от РИОСВ Бургас, което е добра тенденция за опазването на почвата от уплътняване. За териториите, контролирани от РИОСВ Варна и Шумен, няма актуална информация за допуснати промени на предназначение на земеделски земи за неземеделски цели за областите Варна и Добрич.

2.4. ЛАНДШАФТ

В разглеждания Черноморски район съгласно класификационната схема на ландшафтите в България (Петров П., География на България 1997) се срещат ландшафти от класовете – равнинни, междупланински равнинно-низинни, котловинни и планински

2.5. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

2.5.1. ФЛОРА - АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФЛОРАТА И РАСТИТЕЛНОСТТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

В разглеждания район за басейново управление на водите се срещат следните флористични елементи:

1. Евксинска провинция

- **Странджански окръг** - Тук силно е изразено присъствието на южноевксински флорни елементи и растителна покривка. Най-характерни горски ценози в този окръг са тези на източния бук (*Fagus orientalis*) и на източния горун (*Quercus polycarpa*), които са с изобилие на техните ценози. Като храстов подлес в горските екосистеми на източния бук участва странджанската зеленика (*Rhododendron ponticum*) – терциерен реликт. В по-влажните местообитания расте лавровишната (*Laurocerasus officinalis*), както и обикновеният джел (*Ilex aquifolium*) и колхидският джел (*I. colchica*).
- **Район Велека** - Обхваща югоизточната част на окръга без крайбрежната ивица и в него са концентрирани най-голям брой реликтни южноевксински флорни елементи – с едификатори източният бук (*Fagus orientalis*) и източният горун (*Quercus polycarpa*), както и странджанският дъб (*Quercus hartwissiana*)
- **Район Факия** - Обхваща северозападната част на окръга, където преобладават ксеротермните смесени гори от благун и цер, както и смесени гори на източен горун, благун и цер. Тук отсъстват повечето южноевксински реликтни флорни елементи.
- **Източностаропланински окръг** - Голяма част от този окръг е покрита с монодоминантни горски екосистеми с преобладаващи южноевксински видове – източен бук, източен горун, с участие на видове като източен лопух (*Trachystemon orientale*), златисто секирче (*Lathyrus aureus*), полски ясен, полски бряст, битински синчец (*Scilla bithynica*).
- **Камчийски район** - Растителността на този район съвпада с тази, описана за окръга.
- **Район Момино плато** - Районът се характеризира с преобладаване на ксеротермна горска растителност с доминиране на гори от благун и смесени гори от благун и цер
- **Западнокрайбрежен Черноморски окръг** - Растителността и флорните елементи са изключително разнообразни – освен характерните за окръга евксински видове тук се срещат и множество степни, а на юг – средиземноморски флорни елементи. От евксинските видове се срещат източен бук, източен горун, полски ясен, битински синчец (*Scilla bithynica*), кримско зарасличе (*Symphytum tauricum*), форскалева какула, златисто секирче и др
- **Район Южно крайбрежие** - Характеризира се с ксеротермни дъбови гори от космат дъб, виргилиев дъб, цер, благун, бодлив залист (*Ruscus aculeatus*). В южните части се срещат грипа, драка, бодлива зайча сянка, дамаска, тракийско лале (*Tulipa thracica*) и др.
- **Район Северно крайбрежие** - растителност тук е представена от цер, космат и виргилиев дъб, габър, мъждрян, сребролистна липа, както и евксински флорни елементи като кримско зарасличе (*Symphytum tauricum*) и др. В долните части на реките и техните устия са разпространени лонгозни гори от полски ясен, полски бряст, бяла топола, обикновен и дръжкоцветен дъб и др.

2. Илирийска (Балканска) провинция

- **Котленско-Преславски окръг** - В този окръг има запазени и до днес реликтни флорни елементи като конския кестен (*Aesculus hyppocastanum*), дивия рожков (*Cercis siliquastrum*), кавказката копривка (*Celtis caucasica*). Тук проникват и евксински флорни елементи като златисто секирче, източният лопух, лавровишната, турската леска (*Corylus colurna*) и др.
- **Котленско-Сливенски район** - Обхваща планинската част на окръга. Тук са характерни мезофилните горски екосистеми с реликтни гори от мизийски бук, на места с източен бук, турска леска;
- **Герлово-Сланнишки район** - Заема по-ниските части на окръга, с преобладаващо смесени ксеротермни гори от благун и цер, а на места с по-северни изложения – с гори от мизийски бук.

3. Македоно-Тракийска провинция

- **Странджанско-Айтоски окръг** - В изграждането на растителната покривка участват и степни флорни елементи като: нисък бадем (*Amygdalus nana*), драка (*Paliurus spina-christi*), бодлива руница (*Phlomis herba-ventis ssp.pungens*), теснолистен ранилист (*Stachys angustifolia*) и др. От евксинските флорни елементи видовете са: коленчатото диво жито (*Aegilops markgrafii*), низинен дъб (*Quercus longipes*), еруколистен дъб и др.
- **Айтоски район** - За районът са типични два вида български ендемити - коленчатото диво жито (*Aegilops markgrafii*) и родопска люцерна (*Medicago rhodopea*), балканските ендемити – български клеистогенес (*Cleistogenes bulgarica*), тракийски клин (*Astracantha thracica*), бледа калугерка

4. Долнодунавска провинция

- **Добруджански окръг** – В този окръг най-голяма е групата на степните флорни елементи (20 вида): добруджанско коило (*Stipa lessingiana*), волжки горицвет (*Adonis vologensis*), сивосинкаво сграбиче (*Astragalus glycyphylloides*), драка (*Paliurus spina-christi*), висока превара (*Scutellaria altissima*), бодлива руница (*Phlomis herba-ventis ssp.pungens*), лежащо еньовче (*Galium humifusum*), петтичинкова раkitовица (*Tamarix ramosissima*) и др.
- **Силистренски район** - Характерен е с остатъчните ксеротермни гори от космат дъб, цер, келяв габър, а на места и с липови гори, смесени с горун, габър и др. видове.
- **Кардамски район** - В този район остатъчните гори са много по-малко и са съставени от космат дъб и цер, както и келяв габър. Липовите гори тук не се срещат, поради сухия климат.
- **Добрички район** - Почвите тук са по-дълбоки и по-влажни, почти по цялата територия се среща дръжкоцветния дъб и характерни тревни съобщества.
- **Новопазарски окръг** - От флорните елементи най-голям е броят на степните – 17 вида. На второ място са македоно-тракийските видове – 15 вида. Степните видове са: добруджанско коило (*Stipa lessingiana*), волжки горицвет (*Adonis vologensis*), източна

превара (*Scutellaria orientalis*), висока превара (*Scutellaria altissima*), драка (*Paliurus spina-christi*), бодлива руница и др.

- **Франгенски район** - Освен флорните елементи за окръга може да бъдат посочени шипката от групата на илирийските български ендемити, както и цар-фердинандов миск (*Jurinea tzar ferdinandii*) от групата на македоно-тракийските български ендемити.

Каспичанско-Шуменски район - Тук са разпространени и македоно-тракийски балкански ендемити: източна свърбига (*Bunias orientalis*), нарязанолистен тъжник (*Spiraea crenata*), храстовидна карагана (*Caragana frutex*), гризенбахова кутявка (*Moehringia grisebachii*), спрунерово клинавче (*Astragalus spruneri*) и др.

2.5.2. ФАУНА - АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФАУНАТА НА ТЕРИТОРИИТЕ, ПОПАДАЩИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН НА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Фауната в разглеждания район попада в три района – Дунавски, Старопланински и Рило-Родопски район.

- **Дунавски район**

Повечето видове във фауната тук са евросибирски и европейски елементи. Сред останалите преобладават видове с холарктично и палеарктично разпространение. Пример в това отношение са паяците, сред които почти липсват средиземноморски видове. Гнездящите птици имат най-голямо сходство с тези от Черноморското крайбрежие - 85,6%. Тук средиземноморските птици са най-слабо представени в сравнение с другите зоогеографски райони, като видовете със северен тип на разпространение са над 4 пъти повече от видовете с южен тип на разпространение.

- **Старопланински район**

район е много богат на ендемити. Техният брой сред безгръбначните в Западна Стара планина е 197, а в Централна Стара планина - 193 вида и подвида. В надземната фауна повече ендемити има сред охлювите, многоножките, скакалците и бръмбарите. В този район подземната фауна е най-богато представена в България. Сред тях има 11 балкански и 109 български ендемита, а по състав е в най-близко сходство с фауната на Рило-Родопския район.

- **Тракийски район**

Ендемитите тук са малко и са концентрирани предимно в Източните Родопи. Евросибирските и европейски видове тук са навлезли предимно от запад – през планините на Югозападна България.

Редките видове, включени в Червената книга на България, срещащи се в района са: розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), черноглава чайка (*Larus melanocephalus*).

- **Черноморски район**

Характерна черта на този район са и многото ендемити, изключително сред надземната фауна. Редките видове, включени в Червената книга на България, които се срещат тук са: морска бяла риба (*Sander marina*), сирман (*Neogobius syrman*), пъстро попче (*Benthophiloides brauneri*), черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), полски блатар и др.

- **Странджански район**

Редките видове тук са около 180 безгръбначни, а ендемитите – около 100 вида също безгръбначни. Редките видове, включени в Червената книга на България, които се срещат тук са: розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), червена каня (*Milvus milvus*) и др.

2.5.3. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Към защитените територии (съгласно глава трета от Закона за защитените територии - ЗЗТ) в БДЧР, които включват опазване на местообитания на животински и растителни видове няма национални паркове, но попадат 4 бр. природни паркове, от които ПП „Сините Камъни“ попада частично в обхвата на Черноморски район за басейново управление /землища на гр.Сливен и селата Ичера, Сотирия, Глушник, Блатец, Калояново и Тополчане/, 10бр. резервати, 11 бр. поддържани резервати, 100 бр. защитени местности, 67бр. природни забележителности.

На територията на Черноморски РБУ попадат защитени зони от Натура 2000 по:

- Директива 92/43/ЕЕС за опазване на местообитанията (Директива за местообитания) - изцяло или отчасти 54 бр. защитени зони (ЗЗ) по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.
- Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици (Директивата за птиците) - изцяло или отчасти 25 бр. защитени зони (ЗЗ) за опазване на дивите птици по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

2.5.4. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ

Черноморския район на басейново управление е съставен от 7 окръга съгласно геоботаническото райониране на страната. Част от тези окръзи са интензивни земеделски и промишлени центрове, които са силно повлияни и изменени биотично, други земеделието и промишлеността не са толкова добре развити и биологичното разнообразие е запазено в значителна степен.

На този етап за БДЧР рискът от навлизане на растителни и животински инвазивни видове в повърхностните водни тела се оценява като нисък. Независимо от това, следва да се подхожда внимателно към потенциалната опасност от този вид риск, който вероятно на този етап се подценява именно от липса или недостатъчна информация в тази насока.

2.5.5. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

На територията на Черноморски РБУ попадат защитени зони от Натура 2000 по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на местообитанията (Директива за местообитания) и по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици (Директивата за птиците).

На територията на Басейновата дирекция „Черноморски район“ изцяло или отчасти попадат 54 бр. защитени зони (ЗЗ) по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и изцяло или частично 25 бр. защитени зони (ЗЗ) за опазване на дивите птици по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

2.6. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

На територията на Черноморски район за басейново управление са изградени следните големи язорири: яз. „Тича“, яз. „Камчия“, яз. „Съединение“, яз. „Ценево“, яз. „Порой“, яз. „Ахелой“, яз. „Мандра“ и яз. „Поляна“. На територията на ЧРБУ няма обекти на хидроенергетиката от национално значение. Малък е броя на МВЕЦ изградени върху ВТ в обхвата на басейновата дирекция – едва 5 бр. В териториалния обхват на ДБЧР попадат агломерации с над 2 000 е.ж, от които 34 броя заустват в повърхностни води. За отвеждане и пречистване на битовите отпадъчни води от 2 агломерации са изградени 11 ПСОВ, за останалите 22 агломерации няма изградени пречиствателни съоразения. ПСОВ към момента в басейновата дирекция са 36 бр. Процента на изграденост на канализационната системи в Черноморския район, заустващи в повърхностни води е нисък, 12% агломерации с 0% изградена канализационна мрежа.

2.7. ОТПАДЪЦИ

На територията на Черноморски район за басейново управление понастоящем се експлоатират следните регионални депа за неопасни битови отпадъци (Варна, Добрич, Бургас, Малко Търново, Созопол, Шумен, Търговище и Омуртаг), които обслужват общо 38 общини

През 2015 г. е преустановена дейността на общинските депа на всички общини от региона на депо Провадия и на още 13 депа за неопасни отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания за изграждане и експлоатация на депа. Това са Малко Търново, Звездец, Граматиково, Несебър, Обзор, Поморие, Средец, Карнобат, Айтос, Камено, Сунгурларе, Руен, Бургас.

- **Съществуващи депа за производствени отпадъци**

Депо сгурошламоотвал “Падина”, с оператор “Солвей Соди” АД

Шламоотвал за карбонатен шлам, с оператор “Полимери” АД

Депо за неопасни отпадъци “Разширение на депо за фосфогипс”, с оператор “Агрополихим” АД

Депо за утайки от ПСОВ Добрич, с оператор “В и К - Добрич” ЕООД

Депо за строителни и производствени отпадъци, м-ст “Маркузана”, с. Падина, със собственик община Девня

Всички населени места на територията са включени в организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Организираното сметосъбиране е важна предпоставка за прекратяване ползването и възстановяването на нерегламентирани сметища.

2.8. ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ

В доклада за ЕО, подробно са разгледани предприятия, които са класифицирани по реда на глава седма, раздел I от ЗООС, с нисък и висок рисков потенциал. На база на събраната и синтезирана информация, в доклада по екологична оценка се налага изводът, че всяко от описаните предприятия, в рамките на своята дейност и при наличието на аварийна ситуация би представлявало риск за водния обект, който е в обсега на предприятието. Необходими са мерки, които да водят до предотвратяване на замърсяването на речните басейни в случай на авария и/или инцидент.

2.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ: ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ И ДРУГИ

В системата на Министерство на здравеопазването се извършва мониторинг и чрез оперативната мрежа на Националната система са всички РИОКОЗ. Те проследяват нивото на шума в населените места в 727 бр. пунктове за мониторинг в 36 града - 27 областни и градовете: Ботевград, Самоков и Своге от Софийска област, Горна Оряховица и Свищов от област Велико Търново, Дупница от област Кюстендил, Казанлък от област Стара Загора, Попово и Омуртаг от област Търговище.

В обхвата на Басейновата дирекция, неблагоприятно е подчертаното задържане на високите шумови нива от диапазона 68-72 dBA в градовете Варна и Бургас. Това означава утвърждаване на утежнена акустична обстановка в урбанизираната среда, която би могла да се свърже с възникването на здравен риск.

По данни на ИАОС, Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон не е регистрирала стойности на радиационния гама фон, различни от естествените.

2.10. НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Териториалното разпределение на населението (живеещи в градове/села) е както следва: в градовете на област Варна живеят 397 255 души или 83.80% от населението на областта, а в селата живеят останалите 76 821 души или 16.20% от цялото население на областта. Разпределението на населението между градовете и селата в края на 2013

г. е резултат от неговото естествено и механично движение. Регистрираното съотношение между мъжете и жените в областта е 48,91% към 51,09%.

В регионален аспект най-висока е раждаемостта в област Бургас - 10.2%. По-висока от общата за страната е раждаемостта в областите Варна - 9.8%. Във всички останали области раждаемостта е по-ниска от средната за страната

Нивото на общата смъртност продължава да е твърде високо. Девет са областите със смъртност, по-ниска от общата за страната, като сред тях се нарежда и област Варна - 12.5%.

Показателите за здравното състояние – „заболеваемост” и „болестност” за Черноморски район на БУВ са сред най-ниските в страната, което определя разглеждания район като благоприятен по отношение на човешкото здраве - здравните показатели на населението са сред най-добрите в страната.

Злокачествените новообразувания се обособяват като друг тежък проблем, свързан със здравето на населението. В област Варна през 2013 г. заболеваемостта от злокачествени заболявания е 478.62, а болестността – 3 629.59 на 100 000 души от населението.

Устойчивите решения по отношение качествата на водите в района, предотвратяване на необратимите щети върху околната среда и населението са съществен елемент в общата стратегия за запазване и подобряване на демографията и здравето на населението.

От особено значение е прилагането на ПУРБ за развитието на туризма – осигуряването на достатъчно по количество и с добри качества питейна вода е основен фактор за качеството на туристическите услуги в района.

2.11. РАЗВИТИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН

Таблица 2.11-1 Очаквано развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана

Компонент/фактор на околната среда	Развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана
Атмосферен въздух	Не се очаква промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на атмосферния въздух при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЧР
Климат	Не се очаква климатична промяна (положителна или отрицателна) при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЧР
Повърхностни води	Без прилагането на ПУРБ няма да бъде осигурено: опазване на количеството на водите и ефективното им използване при предоставяне на водни услуги; периодичен и аналитичен преглед на значимите видове натиск и

	<p>въздействие в резултат от човешката дейност;</p> <p>реализиране на програмите за мониторинг, осигуряващи периодична, актуална информация за състоянието на водите;</p> <p>информация за потенциално застрашените водни тела, резултат от точкови и дифузни източници на замърсяване;</p> <p>дейности по намаляване на замърсяването и предотвратяване на влошаването на състоянието на водите;</p> <p>специален статут, гарантиращ опазване и съхранение на зоните за защита на водите;</p> <p>контрол и действия, насочени към редуциране на натиска върху хидроморфологичните характеристики на лотичните водни тела;</p> <p>изпълнението на целите, насочени към поддържане и възстановяване на екологично и химично доброто състояние на повърхностните води;</p> <p>актуална информация на обществеността за планираните и реализирани мерки, както и достигнатите резултати от тяхното прилагане</p> <p>Неприлагането на ПУРБ не може да гарантира изпълнение на целите, заложи в Рамковата директива за водите, от която произтичат всички транспонирани в националното законодателство нормативни документи. В този смисъл ПУРБ има ключово значение за съхранение на водните ресурси, опазване на качествата на повърхностните води и балансираното функциониране на водните екосистеми в териториалния обхват на ЧРУВ.</p>
Подземни води	<p>При неприлагане на ПУРБ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. няма да се постигне основната цел- ПВТ да са в добро състояние. 2. няма да се осъществят дейностите по ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води. 3. няма да се постигнат стандартите и целите за защитените територии. 4. Всички проблеми касаещи количествата и качествата на подземните води констатирани в екологичната оценка ще продължат да съществуват и ще се задълбочават, което има дегенеративен характер с тенденция към влошаване на състоянието на водите, което ще рефлектира върху човешкото здраве. 5. Чистата, здравословна и правилно функционираща водна среда предоставя на обществото редица ползи, като например чиста вода за домакинствата и индустрията. Значимите проблеми в управлението на водите могат да намалят качеството на водната среда и следователно да намалят ползите, които обществото извлича.
Почви	<p>Неприлагането на ПУРБ ще се отрази неблагоприятно върху околната среда. Въздействието върху почвитеще бъде отрицателно ипричинено от непречистените води от населението и индустрията;</p> <p>от инфилтратата от нерегламентираните депа за битови отпадъци,</p> <p>в резултат на интензивно земеделие и прекомерно използване на</p>

	<p>препарати за растителна защита, от замърсяване на почвите и околните терени при добива на минерални и инертни материали, от проявите на ерозия, от наводнения и ще затрудни опазването на водите от замърсяване.</p>
<p>Население и човешко здраве</p>	<p>Ако не се приложи ПУРБ качествата на водите няма да се приведат в съответствие с европейските изисквания и българската законова и нормативна уредба, при което няма да се създадат условия за подобряване на околната среда и здравното състояние на населението.</p> <p>Недобрите качества на водите са неблагоприятен фактор по отношение потреблението им за битови нужди, повишен е рискът от заболяемост на населението, свързана със състава на водите, създават се пречки за осигуряване на добро качество на живот на населението и за здравословни условия на живот, което от своя страна ще бъде предпоставка за повишен здравен риск при населението.</p> <p>Неприлагането на ПУРБ ще затрудни осъществяването на мерки за намаляване на замърсяването на водите от различни източници (промишленост, селско стопанство, битови дейности и др.), което ще се отрази неблагоприятно върху околната среда и здравното състояние на населението.</p> <p>Близостта и достъпът до много водни ресурси в Черноморски район допринасят съществено за градската регенерация, създават условия за отдих и рекреация, съдействат за по-здравословен начин на живот. Прилагането на ПУРБ е необходимо за реализиране на тези условия.</p>
<p>Ландшафт</p>	<p>Неприлагането на Плана за управление на речните басейни в Черноморски район би имало негативно влияние върху околната среда, поради нарушаването и замърсяването на ландшафтните компоненти от:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. създаването на нови типове антропогенни и промишлени ландшафти, замърсени от човешката дейност и с неблагоприятно визуално-естетическо въздействие; 2. замърсяване на почвите и водните обекти от битово-фекални води; 3. замърсяването от нерегламентираните сметища; 4. от депата за отпадъци (битови, строителни, промишлени); 5. преки нарушения и замърсяване на ландшафтните компоненти в резултат от строителните дейности за изграждане на ПСОВ и канализационни системи; 6. изграждане на регионални депа за битови отпадъци; 7. ремонт на хидротехническите съоръжения; 8. изграждане на кариери за добив на инертни материали и др.

Биологично разнообразие	Неприлагането на ПУРБ ще доведе до намаляване на природозащитния статус на природни местообитания , видове и техните местообитания, опазвани в защитените територии и защитените зони от Натура 2000, както и до значителни отрицателни въздействия върху биологичното разнообразие, флората и фауната, опазвани извън тях. Неприлагането на ПУРБ ще възпрепятства постигането на целите на обявяване на защитените зони от Натура 2000.
Материални активи	Не се очаква промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на материалните активи при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЧР
Вредни физични фактори	Не се очаква промяна (положителна или отрицателна) в състоянието на вредните физични фактори при сценарий без прилагане на ПУРБ на ЧР
Отпадъци	Без прилагането на ПУРБ на ЧР се очаква отрицателна промяна по отношение състоянието и управлението на отпадъците поради остарели, формални и неприложими механизми на контрол в до сегашния планов период.
Предприятия с висок и нисък рисков потенциал	Без прилагането на ПУРБ на ЧР се очаква отрицателна промяна по отношение състоянието и управлението на предприятията с висок и нисък рисков потенциал поради остарели, формални и неприложими механизми на контрол в до сегашния планов период.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОЙТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ

3.1. ТЕРИТОРИИТЕ, ОПРЕДЕЛЕНИ ЗА ВОДОЧЕРПЕНЕ ЗА ЧОВЕШКА КОНСУМАЦИЯ

Повърхностни Води

Повърхностни води Съгласно Заповед № РД-415/28.04.2004 г. на Министъра на околната среда и водите, на основание Наредба №12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване, в ЧРУВ, това са трите язовира за питейно-битово водоснабдяване: “Камчия”, “Ясна поляна”, “Тича”. Единственият резервен водоизточник за питейно - битово водоснабдяване на територията на ЧРБУВ, е язовир „Георги Трайков“, който не е въведен в експлоатация.

Подземни Води

Опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, се осъществява чрез определяне на зони за защита на питейните води в изпълнение на чл. 119, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗВ. Съгласно Закона е извършена актуализация на регистъра на питейните подземни водни тела, като са идентифицирани 28 бр. подземни тела, които отговарят на критериите, съгласно Закона за водите и са определени като води,

предназначени за човешка консумация. В следствие на прилагане на ПУРБ няма да бъдат значително засегнати териториите, определени за водочерпене за човешка консумация. При реализация на планираните мерки ще се предотврати влошаването или ще бъде подобро състоянието на зоните за защита.

ТЕРИТОРИИТЕ, ОПРЕДЕЛЕНИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ЗНАЧИМИ ВОДНИ ВИДОВЕ

Определени са съгласно нормативните изисквания на Наредба № 5 от 30.05.2008 г. за управление качеството на водите за къпане (ДВ, бр.53 от 10.06.2008 г.), която е в съответствие с Директива 76/160/ЕЕС относно качеството на водите за къпане. В ЧРБУВ са определени 90 зони за къпане. Шестдесет и пет от тях са категоризирани с отлично качество на водите, 17 от зоните са с добро качество, със задоволително качество са водите в 5 зони, а с лошо качество - в 3 зони за защита.

ЗОНИ, ЧУВСТВИТЕЛНИ КЪМ БИОГЕННИ ЕЛЕМЕНТИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/271/ЕИО И ЗОНИ, ОБЯВЕНИ КАТО УЯЗВИМИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 91/676/ЕИО

Нитратно Уязвими Зони

В ЧРБУВ Нитратно Уязвими Зони са 13 бр. повърхностни ВТ, 9 от които речни и 3 язовирни и 1 - езеро. Оценката на състоянието на повърхностните води, попадащи в уязвимите зони, е извършена съгласно изискванията на Директива 91/676 ЕИО и Наредба № 2 / 2007 г..

Чувствителни Зони

В ЧРБУ чувствителните зони са определени със Заповед № РД-970/28.07.2003г. на Министъра на околната среда и водите, като за Черноморския район за басейново управление са както следва:

- Черно море, от границата при с. Дуранкулак до границата при с. Резово;
- всички водни обекти във водосбора на Черно море.

ВОДНИ ОБЕКТИ, ПОПАДАЩИ В ТЕРИТОРИИТЕ НА ЗОНИ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАТО ЧУВСТВИТЕЛНИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ, ПРИ КОИТО ПОДДРЪЖКАТА ИЛИ ПОДОБРЯВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДИТЕ Е ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ОПАЗВАНЕТО ИМ, ВКЛЮЧИТЕЛНО СЪОТВЕТНИТЕ ОБЕКТИ ПО “НАТУРА 2000”, ОПРЕДЕЛЕНИ СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО И ДИРЕКТИВА 79/409/ЕИО

ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ ОТ „НАТУРА 2000” СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ И НА ДИВАТА ФЛОРА И ФАУНА, В КОИТО ПОДДЪРЖАНЕТО ИЛИ ПОДОБРЯВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДИТЕ Е ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ТЯХНОТО ОПАЗВАНЕ

При актуализацията на ПУРБ (2016 г. – 2021г.), на територията на Черноморски район за басейново управление, екосистемите, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения - влажни зони остават 7 бр. Това са Дуранкулашко езеро, Шабленско езеро, Комплекс Поморие (Поморийското езеро и устието на р. Ахелой), Атанасовско езеро, Езеро Вая, Пода (Защитена местност Пода и залива Форос), Комплекс Ропотамо.

ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ ОТ „НАТУРА 2000” СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВА 79/409/ЕИО ЗА СЪХРАНЕНИЕТО НА ДИВИТЕ ПТИЦИ, В КОИТО ПОДДЪРЖАНЕТО ИЛИ ПОДОБРЯВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДИТЕ Е ВАЖЕН ФАКТОР ЗА ТЯХНОТО ОПАЗВАНЕ

На територията на Басейновата дирекция за управление на водите в Черноморски район изцяло или отчасти попадат 59 бр. защитени зони (ЗЗ) по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ, ОБЯВЕНИ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ

На територията на БДЧР това са защитени територии, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване. Те включват природни паркове, резервати, поддържани резервати, природни забележителности и защитени местности.

4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИЯ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

➤ ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

На територията на ЧР се установяват превишения на ПДК за следните замърсители на атмосферния въздух:

- ФПЧ₁₀ – превишения се наблюдават в повече пунктове от района, но най-големи са превишенията на нормата във Варна (АИС „Батак“) и Бургас (Д.Езерово). Там концентрациите са най-значителни през студеното полугодие, когато не рядко достигат 300-400 %.
- ФПЧ_{2,5} - През 2014 г. този индикатор е контролиран в 1 пункт от територията на ЧР – Варна (СОУ „А.Кънчев“), където концентрацията му е под ПДК. Наблюдава се, обаче, тенденция на покачване на концентрацията през 2014 г. спрямо предходните три години.

Концентрациите на всички останали наблюдавани замърсители на атмосферата (серен диоксид, азотен диоксид, ПАВ, въглероден оксид, бензен, тежки метали – олово, кадмий, никел, арсен) са под ПДК на територията на ЧР.

От климатичните явления, проявяващи се на територията на ЧР, с директно неблагоприятно влияние по отношение на състоянието на водите, са: екстремно високите температури, вкл. т.нар. горещи вълни, сушите, проливните валежи, интензивните валежи, параметрите на снежната покривка и снеготопенето.

➤ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КОЛИЧЕСТВОТО НА ВОДИТЕ

- Водовземане и изменение на воден отток.

ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КАЧЕСТВОТО НА ВОДИТЕ

- Замърсяване с опасни вещества
- Заустване на непречистени отпадъчни води от канализации на населени места и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от градски, курортни и промишлени ПСОВ.
- Замърсяване с азотни форми – източници са действащите животновъдни стопанства и комплекси, торенето на земеделските площи с азотни торове.
- Замърсяването с фосфор.
- Риск от наводнения, наводнения свлачища.
- Инвазивни неместни видове.

➤ ПОДЗЕМНИ ВОДИ

КОЛИЧЕСТВЕНО СЪСТОЯНИЕ

Оценката на въздействието от черпените водни количества е свързано с понижението на водните нива в ПВТ. За оценка на въздействието от черпенето върху количественото състояние на подземните водни тела е използван одобрен национален подход. Целта на оценката е прогнозиране на въздействието от идентифициран натиск върху водното ниво в ПВТ на базата на данните от изпълнения мониторинг.

Оценката на въздействието от черпенето върху количественото състояние на ПВТ показва, че от 12 броя ПВТ, в които са идентифицирани 31 бр. системи подложени на натиск от водовземане, въздействие е установено в 25 броя системи.

ХИМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ

Видове натиск върху подземните води

Като значими източници на замърсяване на подземните води се разглеждат всички съществуващи обекти (дифузни и точкови), които е възможно да емитират

замърсяващи вещества към подземните води. Идентифицирани са следните категории натиск върху подземните води: точкови източници на замърсяване; дифузни източници на замърсяване; водовземане от подземни води и климатични изменения.

Натиск от точкови източници на замърсяване

Като значими точкови източници на замърсяване на подземните водни тела са определени следните източници: ГПСОВ; оператори с и без издадени комплексни разрешителни; ферми, складове и други селско-стопански обекти; мини; кариери и др.

Дифузни източници

Като значими дифузни източници на замърсяване на подземните водни тела са определени следните по-важни източници:

- Селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, хетерогенни селски стопанства);
- Депа за отпадъци/сметища;
- Мини, хвостохранилища;
- Замърсявания от минали дейности и др.

Освен горе изброените, значителен натиск върху състоянието на подземните води оказват и населените места без или с частично изградена канализация.

Оценка на натиска от водовземане

Подземните води на територията на ЧРБУ са основен източник на питейно-битово водоснабдяване. Целите за които се осъществява водовземането са :

- Питейно-битови;
- Напояване и животновъдство;
- Индустриални (промишлени);

Други, в това число – минно дело и електроенергия

Натиск от климатични изменения

Съгласно национален подход за оценка на въздействието от изменението на климата върху количественото състояние на подземните води се определя процент на намаляване на средномногогодишното подхранване.

Извършени са изчисления за въздействието от изменението на климата върху изменението на водното ниво при ненарушено от черпене филтрационно поле.

ХИДРОМОРФОЛОГИЧНИ ИЗМЕНЕНИЯ И ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

В Представения проект за ПУРБ са засегнати основните дейности, които формират хидроморфологичен натиск върху водните тела в Черноморски район за басейново управление. Ообразени са натиск от водовземане - изменение на оттока; натиск от

морфологични изменения; прегради в реките - миграционни бариери; регулиране на оттока; драгиране.

ИНФОРМАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ

По отношение на определянето на екологичното състояние са идентифицирани следните проблеми:

Липсва методология за оценка на хидроморфологичното състояние на повърхностните водни тела. Не стартира подготвената административно научно-приложна разработка „Оценка на хидроморфологичното състояние на повърхностните водни тела – категория „река“, „езеро“ и „преходни води“ и оценка на влиянието на хидроморфологичните изменения върху екологичния статус“. Не е проведен мониторинг на подкрепящите хидроморфологични елементи за качество, в това число и на данни за измерени водни количества и отток на реките в пунктове за мониторинг от програмите на БД „ЧРУВ“. Пунктовете за количествен мониторинг не съвпадат в голямата си част с пунктовете за мониторинг на качествените елементи. Това затруднява цялостната оценка на екологичното състояние/потенциал. Изпълнението на програмата за хидробиологичен мониторинг по отношение на всички включени БЕК (вкл. риби) е непълно.

Липсва методика за определяне на масовия товар от обектите, формиращи отпадъчни води.

Липсва методика за определяне на минимално допустим отток в реките, съгласно изискванията на чл. 135, ал 1, т. 1 от Закона за водите. Липсват разработени и действащи стандарти за качество СКОС за някои вещества, които са специфични замърсители – феноли, нефтопродукти, детергенти. Изпълнението на програмата за мониторинг на повърхностни води, в частта анализи на специфичните замърсители е непълно. Част от данните от мониторинг на повърхностни води не отговарят на изискванията на Директива 2009/90/ЕС, (чл. 84, Раздел III от Наредба 1 за мониторинг на водите).

По отношение на данните за замърсяване от дифузните източници на натиск са налице частично изпълнени анализи. Качеството на данните и непълната редица от данни не позволяват оценяване на количествените параметри на дифузния натиск.

Информационни проблеми при оценка на химичното състояние.

Липсват внедрени методики за анализ на приоритетните вещества. Съществуват резултати от мониторинг на води, неотговарящи на изискванията на Директива 2009/90/ЕС (чл. 84, Раздел III от Наредба 1 за мониторинг на водите). Липсва методика за инвентаризацията на емисиите, заустванията и загубите на приоритетни вещества и някои други замърсители. Липсва методика за изчисляване на товарите на замърсителите в заустваните отпадъчни води. Не са отразени окончателни резултати от прегледа на преките и косвените въздействия от изменението на климата, наводненията и засушаването върху повърхностните води. На този етап натискът от навлизане на растителни и животински инвазивни видове в повърхностните водни тела категория „река“ е оценен като нисък риск.

В ПУРБ 2016-2021 са включени мерки, насочени към решаване на определените проблеми на района за басейново управление. Анализът включва няколко основни положения за справяне с посочените проблеми. На първо място стои спазване на

нормативните уредба и разрешителните режими, съгл. Закона за водите. Предвижда се преразглеждане на разрешителните и актуализиране, с цел въвеждане на по-строги ограничения, както и преразглеждане на разрешителните и актуализиране, с цел устойчиво водоземане и приоритетно водоснабдяване. По отношение на химикалите внасяни в повърхносните води се предвижда въвеждане съвместно с РИОС регламент за регистрацията, оценка, разрешаване и ограничаване на химични вещества – REACH. Набляга се на прилагане на законодателството на ЕС за регламентиращо търговията и употребата на пестициди, биоциди и ветеринарни лекарства. Утвърдени са районите със значителен потенциален риск от наводнения.

В интерес на цялостната визия за решаване на управленските проблеми специално внимание се отделя на реализиране на програма от мерки в ПУРБ 2016 - 2021 г. и контрол по изпълнението. Това включва изпълнение на утвърдена програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони и изпълнение на утвърдена програма за мониторинг на нитрати в повърхностни води в ЧРУВ.

➤ **ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ**

Съществуващи екологични проблеми по отношение на земните недра, свързани с Плана за управление на речните басейни в Черноморски район не се констатира.

Съществуващите екологични проблеми по отношение на почвите, свързани с План за управление на речните басейни в Черноморски район, могат да са в резултат на: замърсявания на почвите от точкови източници, замърсяване на почвите от дифузни източници и други нарушения на почвите.

Замърсяването на почвите от точкови източници води до следните проблеми:

- Замърсяване на почвите и околните до водоприемника терени, главно с амониев азот, нитритен азот и фосфати, както и общото органично натоварване, отразено по БПК₅ в количества, превишаващи индивидуалните емисионни ограничения в резултат от остарели и амортизирани ПСОВ и канализационни системи, които директно заустват във ВТ;
- Замърсяване на почвите и подземните води нерегламентирано депониране на твърди битови отпадъци.
- Замърсяване на подземните водни тела и почвите около тях с отпадъчни води от промишлените обекти които нямат канализационна система или тя е амортизирана
- Не всички промишлени производства, макар и съоръжени с ПСОВ, са в добро експлоатационно състояние;
- Замърсяване на почвите при неправилната експлоатацията на рудници, мини и производствени площадки.

- Замърсяване на почвите при неправилната експлоатация на петролни бази

Замърсяването на почвите от дифузни източници води до следните проблеми:

- Замърсяване на земеделски площи, третирани с азотни и фосфорни торове и препарати за растителна защита.
- Замърсяване на почвите от стари складове за препарати за растителна защита.
- Замърсяване на подземните води и почви в резултат от минната дейност, неправилната експлоатация на хвостохранилищата, дифузно натоварване на подземните води и почвите в резултат от замърсяване от амортизирани съоръжения от рекултивирани хвостохранилища.

➤ ЛАНДШАФТ

Проблем с опазването на ландшафтите в района е замърсяването на почвите, растителността, природните местообитания и местообитанията на видовете с изкуствени торове и препарати в селското стопанство, тежки метали, пожари, естествени природни процеси - наводнения и др.)

Проблем за опазване на ландшафтите в Черноморския район е създаване на нови типове антропогенни, техногенни, промишлени, селищни и комуникационни ландшафти, с които се променя визуално-естетическото въздействие и естественото състояние на природните ландшафти.

Проблем с опазването на ландшафтите в района е замърсяването на ландшафтите, вследствие реализация на различни планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. При изграждането на ПСОВ и канализационни системи, деривации, изграждане на язовири, депа за отпадъци, земни лагуни, изграждане на ВЕЦ/МВЕЦ, изграждане на речни прагове и други хидротехнически и хидромелиоративни съоръжения за укрепване на речното легло, замърсяване на почвите и водните обекти от битово-фекални води се нанасят щети на ландшафтните структури, които не винаги се отстраняват и оставят трайни следи върху тях.

➤ БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

ФЛОРА

Проблемите по отношение, флората са свързани с Унищожаване на естествената растителност и природните местообитания в защитените територии и защитените зони, водещи до промени в екосистемите, вследствие на различни урбанистични дейности, в резултат на които се променят характеристиките им – започват процеси на фрагментация, сукцесия, изместване на местни видове от чуждоземни и/или инвазивни такива и др.

Замърсяване и унищожаване на крайречните и водните екосистеми, вследствие замърсяване на водните обекти с отпадъчни води от дейността на различни ПСОВ и канализационни системи, работещи в нерегламентиран порядък. Замърсяване на природните местообитания, промяна на биоразнообразието в екосистемите, в резултат от земеделски дейности в отделните райони при ползването на различни торове и препарати за растителна защита;

ФАУНА

Унищожаване местообитания на животинските видове, промени в екосистемите, в следствие на различни дейности. Последствията могат да бъдат унищожаване или промени в плътността на популациите, безпокойство на животинските видове, унищожаване на места за гнездене, хранене, почивка и др

Унищожаването на места за гнездене, храна и почивка на животински видове, интродуциране на не-местни видове, вследствие замърсяване на водните обекти с отпадъчни води, зауствани от остарелите и амортизирани ПСОВ и канализационните системи зауствани във водните обекти без необходимото пречистване.

Дифузно замърсяване на местообитанията на видовете, мигриране на замърсителите по хранителните вериги и промяна на биоразнообразието в екосистемите, в резултат от интензивното земеделие в районите, при ползването на различни торове и препарати за растителна защита и др.

Унищожаване или намаляване на плътността на популациите, намаляване на видовото разнообразие, безпокоене и прогонване на животни и птици, места за гнездене и намаляване на биоразнообразието в резултат от създаването и наличието на нерегламентирани сметища.

➤ ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

По-важните екологични проблеми в защитените територии са следните:

Унищожаване и/или замърсяване на естествена растителност и местообитания на видове, вследствие на нерегламентирани горскостопански дейности, добивни дейности от речни корита, депониране на отпадъци и др;

Промяна в биоразнообразието и унищожаване на естествена растителност, вследствие на различни природни процеси – наводнения, каламитети, снеголоми, снеговали, ветроломи, ветровали и др.

Промяна в естественото състояние на биоразнообразието в защитените територии, поради строителство, вкл. хидростроителство, рекреация и др. дейности, свързани с отдиha и туризма.

➤ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

По важните екологични проблеми в защитените зони са анализирани и описани в Доклада за оценка на степента на въздействие на ПУРБ в Черноморски район, който е неразделна част от ДОСВ

➤ **КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО**

В района на ПУРБ има обекти на световното културно наследство, национално значими паметници, множество църкви, археологически останки и много други образци на историческото и културно наследство, включително и свързани с водата съоръжения. Археологическите останки са чувствителни към промените в качеството на водата, водните нива, замърсяването и използването на химикали при земеползването. Археологическите обекти от национално значение са защитени със закон като описани паметници.

➤ **ОТПАДЪЦИ И ТЕХНИТЕ МЕСТОНАХОЖДЕНИЯ**

Наличието на голям брой нерегламентирани сметища. По информация на РИОСВ, разположени в обхвата на Басейнова Дирекция – Черноморски район, всяка година се закриват голям брой от сметищата, но се появяват нови такива на други места. Липсата на специализирани депа за строителни отпадъци, което най-често води до изхвърлянето на отпадъци от строителство и разрушаване на нерегламентирани за целта места, формирайки незаконни сметища по поречието на реките и язовирите;

➤ **МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ**

Проблеми съществуват с материалните активи прилежащи към водните обекти поради не доброто им техническо състояние, а на някои места с липсата им. Други материални активи, които оказват влияние върху водните обекти и се определят като създаващи екологични проблеми са лошото състояние на съществуващите хидромелиоративни съоръжения, остарелите водоснабдителните и канализационни мрежи, сметищата за отпадъци, депата за отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, пътищата и инфраструктурата.

➤ **НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ**

За Черноморски район се оформят 3 основни групи значими антропогенни замърсявания на водите, които имат отношение към населението и човешкото здраве:

- **Органично (биогенно)** замърсяване (от градски отпадъчни води, селскостопанска дейност и др.)

- Замърсявания на водните тела с някои тежки метали (общ хром, никел, олово, манган) и повишени нива на желязо.

- **Други замърсители** – нитрати (от неорганичен произход), органични съединения (детергенти, нефтопродукти)

Биологичното замърсяване на водата е причина за разпространението на различни бактериални, вирусни и паразитни заболявания. Влиянието върху организма на води с повишено съдържание на тежки метали (характерните за района са хром, арсен, никел, олово и желязо) е свързано с разпространението на някои хронични заболявания.

Влияние на шума върху човешкото здраве

Шумът атакува почти всички органи и системи на човешкия организъм, като се проявява главно в четири насоки:

1. Психологично въздействие: раздразнение, влияние върху работоспособността, въздействие върху речевата разбираемост и умствените способности.
2. Физиологично въздействие
3. Въздействие върху съня – смущаването на нощната почивка не дава възможност за възстановяване на работоспособността и постепенно довежда организма до състояние на преумора.
4. Загуба на слуха в резултат на продължително влияние на шум с висока интензивност.

5. ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021

5.1 . ЕКОЛОГИЧНА НАСОЧЕНОСТ НА ПУРБ

Екологичната насоченост на ПУРБ е част от цялостната политика на управление на ЧРБУВ. Организирането и осъществяването на оперативния, контролен и проучвателен мониторинг, определянето актуализирането на граници на ВТ са част от установените от вътре дейности.

В актуализирания план, програмата от мерки планира конкретни действия, които следва да се предприемат, за да бъдат постигнати поставените екологични цели.

Програмата от мерки е основен инструмент за устойчиво управление на водите чрез интегриране на тяхното опазване и използване.

В ПУРБ 2016-2021 е направена оценка на степента на изпълнение на целите от първия план и анализ на причините за непостигането им с оглед на това да бъдат надградени и прецизирани мерките за новия планов период (2016-2021г.).

При актуализацията на мерките за постигане на добро състояние на водите е следван следния подход:

- Мерки, които са с текущ/регулярен характер, или за които са предприети действия, но не са приключили се запазват в новия планов период и се отчитат като съществуващи;
- Там, където е преценено, че съществуващите мерки са недостатъчни за постигане на целите - са планирани нови мерки;
- Мерките, за които е преценено, че са некоректни и/или са в несъответствие с нормативната уредба са преформулирани (модифицирани) в съответствие с действащото законодателство или са отпаднали, като в замяна се планират нови.

На база на идентифицираните значими проблеми в управлението на водите в Черноморски район за басейново управление, в актуализираната програма от мерки към ПУРБ 2016-2021 г. са планирани мерки насочени към източника на натиск, оказващ въздействие върху водните тела и води до влошаване на тяхното състояние.

Заложените мерки в ПУРБ 2016-2021 няма да доведат до вероятни значителни въздействия върху трансгранични подземни водни тела.

5.2 ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ В ПРЕДВИД ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021

Целите за опазване на околната среда **на европейско равнище** са дефинирани в следните основните стратегии, програми и планове:

1. Стратегия „Европа 2020”.
2. Стратегия на ЕС за биологично разнообразие до 2020 г. Стратегически план за биологичното разнообразие 2011г.- 2020 г.
3. План за опазване на водните ресурси на Европа до 2020 г. (Blueprint).
4. Пътна карта за ресурсно ефективна Европа, ЕС
5. Стратегия на ЕС за адаптация към измененията на климата и Бяла Книга за адаптация към климатичните изменения и други.

Целите на опазване на околната среда **на национално ниво** са формулирани приоритетно в следните национални стратегии, програми и планове:

1. Националната програма за развитие: България 2020 г.
2. Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020г.
3. Национален план за опазване на най-значимите влажни зони в България за периода 2013-2022 г.
4. Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014-2023 г.

5. Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България 2037 г.
6. Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.
7. Актуализиран Национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители в България 2012 г. - 2020 г. .
8. Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 – 2020 г.
9. Програма за изграждане на канализационни системи до 2023 г.

6. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ, МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ

Оценката на въздействието върху компонентите и факторите на околната среда е разгледана по-подробно в доклада за екологична оценка. За да бъде направена оценка на въздействието в настоящия доклад за екологична оценка е използван матричен подход, като са използвани символи за определяне на степените на значимост на въздействието на ПУРБ 2016-2021г. със следното значение.

Таблица 6.1. Степени на значимост на въздействие на ПУРБ

Оценка	Въздействие
++	Значително положително
+	Незначително положително
0	Няма въздействие
-	Незначително отрицателно
--	Значително отрицателно
?	Няма достатъчно информация, поради ниската степен на подробност на предвижданията
(*)	Допълнителното означение, индикиращо че последствията от въздействието е само по време на реализацията на дейностите или мерките

В използваната матрица за оценка на въздействието по отношение на всеки компонент и фактор на околната среда в доклада за екологична оценка са оценени вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и

временни, положителни и отрицателни последици, които се очакват при реализирането на Програмата от мерки на ПУРБ и нейните предвиждания.

7. МЕРКИТЕ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

Въз основа на резултатите от извършените анализи и оценки на вероятните значителни въздействия върху околната среда в резултат на реализирането на ПУРБ 2016 - 2021 г., в точката са препоръчани мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на Програмата от мерки върху околната среда и човешкото здраве, групирани в мерки за отразяване в окончателния вариант на програмата и мерки за изпълнение при прилагането на програмата.

МЕРКИ ЗА ОТРЪЗЯВАНЕ В ОКОНАТЕЛНИЯ ВАРИАНТ НА ПУРБ

ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

Въз основа на проучването за вероятните въздействия върху качеството на атмосферния въздух и параметрите на климата вследствие осъществяването на ПоМ на ПУРБ, не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

МЯРКА: Въвеждане на условия в разрешителните за спиране производството на хидроенергия при маловодие.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: В дългосрочен аспект гарантирано поддържане и стабилизиране на режима на оттока, подобряване на екологичното състояние на повърхностните водни тела, предотвратяване на влошаването на състоянието на водите. Дългосрочен ефект.

МЯРКА: Прилагане на екологосъобразни практики, свързани с изграждането на изкуствени или където позволяват условията адаптиране на естествени влажни зони, като подходящ начин за допечистване на отпадъчни води от малки населени места

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Възстановяване на нативните условия на средата и подобряване на състоянието на водите. Дългосрочен ефект.

МЯРКА: Прилагане на съвременни технологии и материали (с приоритет на биологично укрепване) при дейности, насочени към укрепване на речните брегове и корита, с цел защита от ерозия.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Запазване в максимална степен на нативните условия на водната среда като местообитание за развитие на биотата. Дългосрочен ефект.

МЯРКА: Картиране на миграционните бариери и попълване на липсващите данни за част от речните участъци и изготвяне на график за премахването на нефункциониращите такива.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Подобряване на условията на средата, оптимално функциониране на водните екосистеми, благоприятни условия за развитие и размножаване на ихтиофауната. Подобряване на състоянието на водните тела. Дългострочен ефект.

ПОДЗЕМНИ ВОДИ

МЯРКА Подобряване на концептуалните модели на подземните водни тела.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ Подобряване планирането на мерките за мониторинг, защита и ползване на ПВТ.

МЯРКА Изграждане на нови пунктове за мониторинг на подземни води в райони неповлияни от черпене – за оценка на средномногогодишното подхранване на подземните води

ОЧАКВАН ЕФЕКТ Подобряване планирането на мерките за мониторинг, защита и ползване на ПВТ

МЯРКА Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела

ОЧАКВАН ЕФЕКТ Предотвратяване предпоставки за влошаване на състоянието на ПВТ.

МЯРКА Отнемане на издадените разрешителни за водовземане на ПВТ или части от тях, в които е установено трайно понижаване на водното ниво.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ Предотвратяване предпоставки за влошаване на състоянието на ПВТ.

ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Въз основа на проучването за вероятните въздействия върху земните недра и почвите в следствие осъществяването на ПоМ на ПУРБ, не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

ЛАНДШАФТ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА

МЯРКА: Провеждане на мониторинг на биологичното състояние на реките в участъците между водохващанията и съответното хидротехническо съоръжение.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ: Запазен благоприятен статус на видовете от ихтиофауната.

ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК И ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ПУРБ

МЯРКА Участие чрез подготовка на инструкции и указания при провеждането на ежегодни тренировки и учения за изпълнение на външни аварийни планове от кметовете на общини, на чиято територия са разположени предприятия с висок рисков потенциал.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ Ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда.

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента в резултат на прилагане на ПУРБ.

МЕРКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ

ВЪЗДУХ, КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – атмосферен въздух и климат

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект/продължителност на ефекта	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	При изпълнение на всички проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности	Предотвратяване на риска от замърсяване на водите при влошени параметри на качеството на въздушната среда.	Опазване на чистотата на водните тела	Административна

ВОДИ

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

По отношение на повърхностните води се препоръчват следните мерки за прилагане при изпълнението на ПУРБ:

Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – повърхностни води

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект/продължителност на ефекта	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	Провеждане на проучвателен мониторинг за определяне на зони в реки или участъци от реки, които да бъдат защитени от хидроморфологичен натиск, с цел естествено размножаване на рибни видове	Неблагоприятни въздействия върху един от задължителните БЕК - риби.	Създаване на благоприятна среда за развитие на рибните съобщества и подобряване на екологичния статус. Дългосрочен ефект.	Административна
2	Контрол по премахване на нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита, които са причина за влошаване на състоянието на водите.	Регистрирани нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита и временно пресъхнали дерета	Елиминиране на замърсителите и подобряване на състоянието на повърхностните води.	Административна

ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Мерки за съобразяване при изпълнение на ПУРБ – Подземни води

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1.	При изграждане на съоръжения за мониторинг да се спазва технологията на сондиране, с цел предотвратяване на аварийни ситуации и недопускане на ентруални неблагоприятни въздействия	Предотвратяване на риска от неблагоприятни въздействия върху земната основа и подземните води.	Опазване подземните води	Административна

	върху земната основа и подземните води.			
--	---	--	--	--

ЗЕМНИ НЕДРА И ПОЧВИ

Мерки за съобразяване при прилагането на ПУРБ -почви

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1.	При изпълнение на всички проекти, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия за опазване и оползотворяване на хумусния слой и максимално използване на излишните земни маси	Предотвратяване на риска от унищожаване на хумусния слой и нарушаването на структурата на почвите	Опазване почвите	Административна

ЛАНДШАФТ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФАУНА, ФЛОРА

Мерки за прилагане при изпълнение на ПУРБ-биологично разнообразие, флора и фауна

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	В случаи на проектиране на хидротехнически	Опазване на природни местообитания и	Запазен благоприятен статус	Административна

	съоръжения, ВЕЦ/МВЕЦ и др. свързани с ползване на течащи води, да се осъществява едногодишен предварителен мониторинг на реките, в съответствие с указанията на съответния компетентен орган по околна среда.	видове от фауната		
2	В случаи на констатирани заплахи от увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, вследствие проведения предварителен мониторинг във връзка с проектиране на МВЕЦ/ВЕЦ, да не се допуска строителство на хидротехнически съоръжения	Опазване на природни местообитания и местообитания на видове	Опазени природни местообитания и популации на видове	Административна
3	Да не се допуска издаването на нови разрешителни за заустване на отпадъчни води в ЗЗ и ЗТ без изготвен доклад по ОВОС и постановено положително	Опазване популациите на хидробионти	Запазена добра численост и оптимална плътност на популациите на тези видове	Административна

	решение по него, в случаите когато заустването въздейства негативно върху стойностите на параметрите свързани с води определящи природозащитно състояние на воднозависимите видове и природни местообитания предмет на опазване в съответната защитена зона			
4	Да се подпомага възстановяването на запасите на редки и застрашени видове, чрез производство и внасяне на зарибителен материал от тези видове, и да се обособят възпроизводствени зони в течащите и стоящите водоеми, в които да се забрани улова.	Запазване числеността на видовете и поддържане на оптимална плътност на популациите.	Запазена численост и плътност на популациите	Инвестиционна
5	Строителните работи на площадките да се извършват извън размножителния сезон, който за повечето	Опазване на видове от фауната	Запазени популации на видове от фауната	Административна

	животински видове е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство			
6	При рекултивационни и озеленителни дейности в районите на строителните площадки, да се използват местни видове, присъщи изцяло на прилежащата или близко разположена естествена територия.	Опазване естественото състояние на насажденията	Положително въздействие върху състоянието на новосъздадените насаждения за тяхната успешна аклиматизация и добро развитие в естествената природна среда.	Административна и инвестиционна

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействие по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

Като препоръка при изпълнението на инвестиционните мерки от ПоМ на ПУРБ следва да се има предвид синхронизирането им със Закона за културното наследство.

МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействие по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

НАСЕЛЕНИЕ, ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

Не се препоръчват допълнителни мерки, тъй като не се очакват значителни въздействие по отношение на компонента, в резултат на прилагане на ПУРБ.

8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ, КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ

В точката са представени мотивите за избор на алтернатива от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве.

- „Нулевата алтернатива“ представлява отказ от реализирането на ПУРБ на ЧР и програмата от мерки към него.
- „Атернатива 1“ е реализирането на ПУРБ на ЧР и програмата от мерки към него, така както е разписан, без да се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО
- „Алтернатива 2“ е реализирането на ПУРБ на ЧР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО.

Оценена е т. нар. „нулева алтернатива”, представляваща отказ от реализирането на проекта на ПУРБ за втория планов период. Оценката на „нулева алтернатива”, т.е. отказ от реализирането на ПУРБ 2016-2021 г е направена в т.2.11 на ДЕО, където е анализирано развитието на компонентите и факторите на ОС без прилагането му.

Алтернатива 1, приложима, но с възможност за надграждане и допълване с цел минимизиране на въздействията.

Алтернатива 2 - реализирането на ПУРБ на ЧР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО е предпочитана и препоръчителна алтернатива от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве.

9. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БДЧР

В Таблицата са предложени необходимите допълнителни мерки за наблюдение и контрол по време на прилагането на План за управление на речните басейни в Черноморски район за управление на водите за периода 2016-2021г.

№	Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори по прилагане на мярката	Периодичност (срок)	Контролен орган
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
ВОДИ				
I. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1.	Контрол на реконструкцията и модернизацията на водопроводните мрежи и съоръжения за осигуряване на достатъчно количество и с добро качество вода за питейно-битово водоснабдяване на населението и намаляване на загубите на вода.	Изградена нова/подменена водопроводна мрежа – екв. ж.;	Годишно или по утвърден график	ВиК, Общини,
		Дял на населението с обществено водоснабдяване - %;		МРРБ, НСИ, БДЧР
		Водоизточници от подземни/повърхностни води – бр.;		МЗ, РЗИ
		Загуби по водопреносната мрежа - % общи		БДЧР
		Дял на населението на режим, общо (% и бр. селища); сезонен - % и бр. селища; целогодишен - % и бр. селища;		НСИ
		Изградени съоръжения за пречистване на питейни води, до постигане на нормирано качество на водата - бр.;		МРРБ, НСИ, БДЧР
		Дял на обслуженото население от ПСПВ - %		НСИ, МРРБ, БДЧР
		Степен на пречистване: Едностъпална - брой и капацитет;		
	Двустъпална - брой и капацитет;			

		Изградени нови водоземания, осигуряващи алтернативно и/или допълнително водоснабдяване в райони, в които черпената вода от наличните съоръжения не отговаря на нормативните изисквания, бр.;		
		Изградени/Учредени СОЗ – бр.;		
2	Контрол върху доизграждане на канализационната мрежа и осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчните води за намаляване на замърсяването от населените места	Изграденост на канализационната мрежа - е.ж.;	Годишно или по утвърден график	МРРБ, Общини, ВиК,
		Ползваемост на канализационната мрежа - е.ж.;		Общини, ВиК,
		Нова канализационна мрежа- е.ж.;		Общини, ВиК,
		Изградени и въведени в експлоатация ГПСОВ - бр. и бр. обслужени е.ж.		РИОСВ, БДЧР
3	Контрол по въвеждане и използване на водоспестяващи технологии и оборотни цикли в индустрията за намаляване нуждите от вода	Използвано водно количество от индустрията - хил.м ³ /год.;	При необходимост, преди откриване на производствена дейност	Собственик на предприятието,
		Предприятия с модернизация за спестяване на вода - бр;		БДЧР
		Обучение, кампании, срещи за използване на технологии, изискващи малко вода - бр.		МОСВ, РИОСВ

4	Контрол на изграждане и модернизиране на индустриални ПСОВ с цел намаляване на замърсяването с приоритетни и други замърсяващи вещества от индустрията.	Количество на отпадъчните води, зауствани във водните тела след ЛПСОВ на отделни обекти и предприятия замърсители – м ³ /год;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структура, стопанисваща обекта, БДЧР
		Годишен товар върху водните тела от заустваните отпадъчни води съгласно изискванията на разрешителните за заустване (съгласно провеждания собствен мониторинг), м ³ /год		РИОСВ, БДЧР
5	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики.	Животновъдни ферми, прилагачи изискванията на ДЗП извън нитратно уязвими зони (НУЗ) - бр. ферми;	Годишно или по утвърден график	МЗХ,
		Дял на фермите, изпълняващи програмата за предотвратяване и ограничаване на замърсяването в НУЗ - % от общия брой ферми в НУЗ;		Национална служба за растителна защита

		Използвани неорганични азотни торове - кг/год;		
		Използвани неорганични фосфорни торове - кг/год;		
		Използвани органични торове - кг/ИЗП;		
		Обучение на фермери и кампании- бр.;		
		Преобразувани земеделски земи в трайни или временни затревени площи, дка;		
		Развитие на биологично земеделие - дка/обща обработваема площ;		
		Сертифицирани биологични производители – бр./общ бр. рег. земеделски производители.		
6	Контрол на регулирането на водното ниво и подобрения на морфологични изменения	Регулирани водни обеми в комплексните и значими язовири, хил. м ³ /год;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структурата, стопанисваща обекта, РИОСВ, БДЧР , МОСВ, ИАРА, ИАГ, Общини
	Изградени или реконструирани рибни проходи - бр./год;			
	Залесени речни брегове - км/год;			

		<p>Възстановени стари речни меандри - км/ год;</p> <p>Изградени ХТС за борба с ерозия на бреговете - бр.;</p> <p>Възстановяване и рекултивация на речни корита – км МВЕЦ;</p> <p>Отказани процедури за МВЕЦ - бр.;</p> <p>Изградени ВЕЦ - бр.;</p> <p>Произведена енергия от МВЕЦ, хил. МВт/ ч/г;</p>		
7	<p>Контрол върху провеждане на мониторинг на повърхностните и подземни води и зони за защита на водите за оценка състоянието на водните тела. Разширяване на мрежата за мониторинг с ПВТ, за които има данни за ново точково и/или дифузно замърсяване.</p>	<p>Наблюдавани пунктове от програмите за мониторинг на повърхностни води – бр.;</p> <p>Извършени анализи за елементите за качество – биологични, физико-химични и хидроморфологични;</p> <p>Наблюдавани пунктове за физикохимично и количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води – бр.;</p>	<p>Годишно или по утвърден график</p>	<p>БДЧР, РИОСВ, ИАОС</p>

		Извършени анализи за определяне на химичното и количествено състояние на подземни води - бр.;		
		Извършени оценки за актуализацията на химичното и количествено състояние на подземните води (бр. ВТ в добро състояние, бр. ВТ в лошо състояние, параметри обуславящи лошо състояние) - бр.		
8	Мониторинг на биологичното състояние на повърхностни води, засегнати от действащи ВЕЦ, вкл. в участъците между водохващането и ВЕЦ-а, както и между отделните ВЕЦ-ове, разположени в каскада.	Качество на повърхностните води: химическо и екологично състояние.	Годишно или по утвърден график	РИОСВ, ИАОС
9	Провеждане на периодични обследвания за инвазия на чужди видове, събиране на данни и разработване на планове за действие спрямо разпространението на чужди инвазивни видове	Брой обследвани инвазивни видове; Отклонение на стойностите на показатели за качество, водещо до влошаване на химичното и екологично състояние;	Периодично	МОСВ, БДЧР , ИАОС, РИОСВ

10	Оценка на ефективността от прилаганите основни и допълващи (допълнителни) мерки	Брой водни тела, достигнали „добро“ състояние.	В средата на плановия период (Междинен преглед) или годишно (при възможност)	МОСВ, ИАОС, БДЧР
II. ПОДЗЕМНИ ВОДИ				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1	Допълване и разширяване на мрежата за мониторинг на водни тела, за които има установено ново точково и/или дифузно замърсяване или неустановено състояние	Наблюдавани пунктове за качествено и количествено състояние, включени в програмите за мониторинг на подземни води — бр.; Анализиране на данните от извършени анализи за определяне на качествено и количествено състояние на подземни води - бр.;	Годишно или по утвърден график	Собственик или структурата стопанисваща обекта, РИОСВ, БДЧР , МОСВ
ПОЧВИ				
1	Регистриране на застрашени и засегнати територии от свлачища, срутища, абразия и други, настъпили в следствие на въздействието на водите	Регистрирани свлачища и срутища и други неблагоприятни процеси за една година (бр);	Периодично	МОСВ, Общини
ОТПАДЪЦИ				
1	Намаляване на риска от стари замърсявания	Брой и площ на рекултивираните стари депа (сметища)	Периодично	БДЧР , РИОСВ ИАОС

2	Осъществяване на наблюдение и контрол на планове за мониторинг на рекултивираните депа (сметища)	брой извършени проверки, брой на несъответствия, брой и резултата от коригиращи действия	Периодично Годишно	БДЧР РИОСВ ИАОС
3	Осъществяване на наблюдение и контрол на планове за мониторинг на действащите депа за обезвреждане на отпадъци.	брой извършени проверки, брой на несъответствия, брой и резултата от коригиращи действия	Периодично Годишно	БДЧР РИОСВ ИАОС
БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ				
1	Мониторинг на инвазивни видове	Промяна в екологичното състояние на обследваните територии	Съгласно методика-периодично	ИАОС, МОСВ
2	Обследване на засегнатите и унищожените ЗЗ и ЗТ, в следствие на нерегламетирани с приетите им режим дейности	Брой приети и изпълнени за тяхното отстраняване и/или минимизиране	При необходимост	РИОСВ, МОСВ
3	Оценка на ефективността на приетите мерки за възстановяване на засегнатите и/или унищожените природни местообитания на видовете в ЗЗ	Брой и площ на възстановените местообитания	Периодично	РИОСВ, МОСВ

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докладът за ЕО е оформен като единен документ със съдържание, съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС и в съответствие със степента на детайлност на плана, като е съобразен със заключенията и предложенията от доклада за ОС.

На основата на извършената оценка, експертното обобщение е следното:

- **Проектът на ПУРБ и програмата от мерки към него са насочени изцяло към опазване качествата на повърхностните и подземни води в района и поддържане и възстановяване на доброто им екологично и химично състояние, както и за съхранение на водните ресурси и балансираното функциониране на водните екосистеми в териториалния обхват на Басейнова дирекция Черноморски район.**
- **Екологичната насоченост на ПУРБ 2016-2021 е в съответствие с целите при управление на водите, заложи в Директива 200/60/ЕС (РДВ) и се обуславя от целите за опазване на околната среда, насочени към предотвратяване на влошаването и постигане на добро количествено и качествено състояние/потенциал на подземните и повърхностните води**
- **Анализът на очакваното въздействие на Плана и заложените мерки спрямо „нулевата алтернатива“ показва, че предпочитано от гледна точка на въздействието върху ОС и човешкото здраве е реализирането на алтернатива 2 - реализирането на ПУРБ на ЧР и програмата от мерки към него, като се вземат предвид констатациите и препоръките на ДОСВ и ДЕО.**
- **Проектът на ПУРБ и програмата от мерки към него не са в противоречие и са синхронизирани с целите за опазване на околната среда и човешкото здраве, включени в анализирани европейски и национални документи стратегически документи, планове и програми. Това гарантира опазване на водните ресурси, запазване/подобряване качествата на водите и съхранение на водните екосистеми в РБългария.**
- **Анализът и оценките на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве дават основание да се твърди, че при изпълнението на ПУРБ –Черноморски район и програмата от мерки към него за периода 2016-2021г. не се очакват значителни отрицателни последици, не се значителен отрицателен кумулативен ефект както и значителни трансгранични въздействия върху околната среда и здравето на хората на територията на други съседни държави**
- **На основа на извършения анализ на въздействията върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ПУРБ и програмата от мерки към него, с цел свеждане до минимум на евентуални отрицателни**

въздействия в ДЕО и ДОСВ са препоръчни мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРБ и мерки за прилагане при изпълнението на ПУРБ

- **Препоръчани са индикатори за наблюдение и контрол, чрез които да се получи качествено и количествено проследяване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве по време на прилагането на ПУРБ;**

Заключението на експертите е, че разработения проект на ПУРБ за периода 2016-2021 година и програмата от мерки към него е предпоставка за постигане на интегрирано управление на водите на територията на ЧР и ще окаже цялостно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.